

T.C.

**DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE**

Esas No : 2013/5730

Karar No : 2013/9526

Temyiz Eden (Davacı) : Enerji Sanayi ve Madencilik Hizmetleri
Çalışanları Birliği Sendikası (Enerji Ber-Sen)

Vekili : Av. Abdulhamit Gül
Ehlibeyt Mahallesi Ceyhun Atif Kansu Caddesi 110/9
Balgat/ANKARA

Karşı Taraf (Davalı) : Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No 27 Bahçelievler Merkez/ANKARA

Vekili : Av. Nimet Doruk, Aynı yerde

İsteğin Özeti : Ankara 2. İdare Mahkemesince verilen 30/11/2012 günlü,
E:2011/2537, K:2012/2145 sayılı kararının dilekçede yazılı nedenlerle temyizden incelenerek
bozulması isteminden ibarettir.

Cevabın Özeti : Temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

Danıştay Totkik Hakimi : Jale Kalay

Düşüncesi : Mesaiye devamı kontrol amacıyla kurum personelinden
parmak izi uygulaması, niteliği itibarıyla kişisel veri alınması olduğundan, kamusal alanda da olsa
"özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunmaktadır. TC Anayasası'nın 20.maddesinin 3.
fıkrasında yer alan düzenlemeye uygun olarak kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal
düzenleme halihazırda bulunmadığından, mesai takibinin parmak izi yöntemiyle yapılmasında,
uygulamanın sınırlarını, usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan
verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması
gözönüne alındığında, temel haklar ve Anayasal ilkelerle bağdaşmayan dava konusu işlemde
hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının
bozulması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Dava, davacı sendika tarafından 21.09.2011 tarih ve 248-01-485541 sayılı parmak
izi ile mesai devam kontrol sistemi uygulamasına son verilmesi ve kurumda muhafaza edilen
parmak izlerinin imha edilmesi talebine ilişkin dilekçenin davalı idarece cevap verilmeyerek
zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Ankara 2. İdare Mahkemesince verilen 30/11/2012 günlü, E:2011/2537,
K:2012/2145 sayılı kararıyla; idarelerin personel verimliliğini arttırmak ve kamu görevlerini
kesintisiz bir şekilde yerine getirilmesinin kontrolü amacıyla parmak izi taraması gibi teknolojik
gelişmelerden yararlanabileceğinin tabii olduğunun ve bu uygulamanın kişilerin özel yaşamına ve
kişisel bilgilerin korunması kuralına ters düşmediğinin anlaşılması karşısında, tesis edilen dava
konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Davacı Sendika, böyle bir uygulamanın yasal dayanağının bulunmadığını ve insan
haklarına aykırı olduğundan bahisle dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu ileri sürmekte ve
İdare Mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulmasını istemektedir.

Anayasanın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Niteliği" başlıklı 12. maddesinde; "Herkes,
kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel
hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da
ihtiva eder." hükmüne, "Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması" başlıklı değişik 13. maddesinde,
"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde
belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın
sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük
ilkesine aykırı olamaz." hükmüne, "Özel Hayatın Gizliliği" başlıklı değişik 20. maddesinde ise,
"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın
ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. Milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi,
genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması
sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; yine

T.C.
DANIŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/5730

Karar No : 2013/9526

bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kağıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını el koymadan ilibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar. Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması" başlıklı 8. maddesinde, herkesin özel ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesinin "Mahremiyet Hakkı" başlıklı 17. maddesinde de, hiç kimsenin özel ve aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemeyeceği; onuru veya itibarının hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılmayacağına, herkesin bu tür saldırılara veya müdahalelere karşı hukuk tarafından korunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99 ve devam eden maddelerinde Devlet memurlarının çalışma saatleri ile günlük çalışma saatlerinin başlama ve bitme saatlerinin tespitine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olmakla birlikte, kamu görevlilerinin mesaiye devam durumlarının kontrolü konusunda ayrıntılı bir yasal düzenleme mevzuatımızda bulunmamaktadır.

İdarelerce, gelişen teknolojinin kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması amacıyla, kamu kesiminde kullanılmaya başlamasını doğal karşılamak gerekir. Ancak; teknolojinin kullanılarak kişisel verilerin kayıt altına alınması uygulamasının yukarıda belirtilen hükümlere uygun olması gerektiği kuşkusuzdur.

Personelin parmak izi tarama sistemi ile mesai kontrolünün yapılması durumunun, temel hak ve hürriyetler içerisinde sayılan özel hayatın gizliliği ilkesi kapsamında kişisel bilgi veya kişisel verilerin alınması kavramları içinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mesai kontrol sisteminin şekli ve içeriği dikkate alındığında, sözü edilen uygulama ile kurumca amaçlanan kamu yararı arasında orantılılık bulunmadığından bu uygulama, anayasal ilke olan ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Anayasanın 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği, değişik 20/3 maddesinde de, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceğinin belirtildiği, ancak konuyla ilgili bu aşamada yasal bir düzenlemenin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Olayda, personelden kişisel veri alınması kapsamında olan "parmak izi tarama sistemi" ile mesai takibi uygulamasının, kamusal alanda da olsa "özel hayatın gizliliği" ilkesi kapsamında bulunduğu anlaşılması karşısında; uygulamanın sınırlarını usul ve esaslarını gösteren bir yasal dayanağının bulunmaması, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvencenin mevcut olmaması gözönüne alındığında, yukarıda belirtilen temel haklar ve Anayasal ilkelerle bağdaşmayan dava konusu işlemde hukuka aykırılık, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüyle Ankara 2. İdare Mahkemesince verilen 30/11/2012 günlü, E:2011/2537, K:2012/2145 sayılı kararın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1/b fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, 10/12/2013 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan Vekili
Günay
ERDİN

Üye
Hayrettin
KADIOĞLU

Üye
Bedrettin
IŞILDAK

Üye
Resul
ÇOMOĞLU

Üye
Mevlüt
ATBAŞ

(X)

2013
ASLI GIBİDİR